

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de süt üretimi, kırsal kalkınmanın ve ulusal gıda güvenliğinin temel taşlarından biridir. Ancak, son yıllarda süt üreticilerinin karşı karşıya kaldığı ekonomik zorluklar, bu stratejik sektörün sürdürülebilirliğini tehdit etmektedir.

Süt yeminin maliyetindeki hızlı artış, Ulusal Süt Konseyi tarafından belirlenen tavsiye fiyatlarının birçok bölgede uygulanamaması, süt-yem paritesinin üreticiler aleyhine bozulması, sektörün başlıca yapısal sorunları arasında yer almaktadır. 50 kilogramlık süt yeminin fiyatının 700 -720 lira bandına ulaştığı günümüzde, üreticilerin yem maliyetlerini karşılaması neredeyse imkansız hale gelmiştir. Süt üreticilerinin toplam girdilerinin %70’ini yem oluşturmaktadır. Bu gerçeklik, yem fiyatlarındaki sürekli artışın sektörde yarattığı baskıyı ortaya koymaktadır.

Ulusal Süt Konseyi’nin belirlediği tavsiye fiyatı, çiğ süt-yem paritesinin sağlanabilmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Ancak, artan girdi maliyetleri karşısında üreticilerin bir kilogram süt karşılığında en azından 1,5 kilogram yem alabilmesini sağlayacak bir piyasa fiyatının oluşması gerekmektedir. Üreticiler birçok yerde tavsiye edilen 17 lira 15 kuruşluk fiyat üzerinden süt satmamaktadır. Piyasada 13-14 lira bantlarında süt satışı yapılmaktadır. Dolayısıyla 1,3 parite dahi yakalanamamakta ve üretici zararına satış yapmak zorunda kalmaktadır. 15.4 liranın altında kesilen müstahsil makbuzlarıyla üretici devlet desteği de alamamakta. İki türlü cezalandırılmaktadır.

2025 yılı Ocak ayından bu yana uygulanan tavsiye fiyatı, hızla artan yem ve diğer girdilerdeki maliyet artışı karşısında anlamsızlaşmıştır. Bu ekonomik dengesizlik, küçük ve orta ölçekli işletmelerin üretimden çekilmesine yol açmakta; kırsalda göçü hızlandırmakta ve hayvancılık sektörünü çökme noktasına getirmektedir.

Türkiye’nin çiğ süt üretimi 2020 yılında 23 milyon 503 bin 790 ton iken, 2024 yılında bu miktar 22 milyon 487 bin 757 tona gerilemiştir. Aynı dönemde Türkiye’nin nüfusu ise 83 milyon 614 binden 87 milyon 950 bine yükselmiştir. Nüfus artışı göz önüne alındığında, kişi başına düşen süt miktarının önemli ölçüde azaldığı görülmektedir. Bu tablo, kişi başına düşen süt miktarında ciddi bir azalmaya da işaret etmekte; sektördeki gerilemeyi gözler önüne sermektedir.

Bu durum, yalnızca üreticilerimizi değil, süt sanayicisini, tüketiciyi ve ülke ekonomisini doğrudan etkilemektedir. Üretici sattığı sütle yem alamıyorsa hayvancılığı sürdüremez. Çiftçi üretemezse sorunlar çiğ gibi büyür ve tüm kesimler olumsuz etkilenir. Yem üreten sanayiciyi dışa bağımlılıktan kurtaracak, yem bitkileri üretimini artıracak önlemler alınmalıdır.

Süt üreticilerinin yaşadığı bu sorunların çözümü için acil ve etkili adımlar atılmalıdır. Öncelikle, Ulusal Süt Konseyi’nin tavsiye fiyatları, yem ve diğer girdi maliyetlerindeki artışlar dikkate alınarak yeniden belirlenmelidir. Yem için sübvansiyon uygulanması üreticilerin üzerindeki maliyet baskısını azaltacak kritik bir önlem olacaktır. Ayrıca, küçük ölçekli işletmelere yönelik özel teşvikler sağlanmalı ve bu işletmelerin sektörde varlığını

sürdürebilmesi için finansal destek paketleri hayata geçirilmelidir. Üretici birlikleri desteklenmelidir.

Çanakkale Türkiye'nin süt ve süt ürünleri üretimine sağladığı katkı ve Ezine peyniri gibi coğrafi işaretli ürünleriyle hem ülke hem de bölge ekonomisine katma değer sağlamaktadır. Biga, Ezine, Bayramiç, Yenice ve Çan ilçelerinde faaliyet gösteren süt üreticileri bugün büyük bir ekonomik darboğaz içindedir.

Süt üreticilerinin karşı karşıya olduğu ekonomik ve yapısal sorunların detaylı bir şekilde incelemesi, çözüm yollarının belirlenmesi ve süt üretiminin sürdürülebilirliğini sağlamak için gerekli stratejilerin oluşturulması amacıyla Anayasa'nın 98. maddesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri uyarınca; Meclis Araştırması açılması hususunu saygılarımızla arz ederiz.

Vecdi Gönçtürk
Kırklareli M.

Ah. Mahmut Zana
Samsun M.

Cemal Enginyurt
İstanbul

Gönçe Toşçer
Ankara Milletvekili

E. Altın
Fazıl ALTAZ
İstanbul M.

Aşkın GENÇ
KAYSERİ M.

Halir Palat
İzmir
Halir Palat

Özgür CEYLAN
Çanakkale Milletvekili

Ayhan BARUT
Adana M.

Seyit TORUN
Eskişehir M.

Ahmet Aron Yargın
Edirne M.

K. N. N. N.
T.C. M. M.
Halkın Halkı
1922
GRUP BAŞKANLIĞI

.... NOLU Araştırma önergesi imza listesidir.

	ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
1.	Talut Dincer	Mersin	
2.	Serkan Sarı	Balıkesir	
3.	Ali Fethi İLASAR	Kocaeli	
4.	Ayhan T. Nalbantoglu	İzmir	
5.	Ömer Fethi Göner	Niğde	
6.	GÜRSEL EROL	Elaazığ	
7.	Aliye Timisi Ersoy	ANKARA	
8.	Mehmet KANIK	Kocaeli	
9.	Bekir Başarıngen	Manisa	
10.	Aliye Coşar	Antalya	
11.	Sesle Kaya Öner	İzmir	
12.	Aykut Kaya	Antalya	
13.	Hüseyin YILDIR	Aydın	
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			

